

DECIZIE

04 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Galina Stratulat și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de către avocatul Barbăneagră Sergiu în interesele lui Triboi Grigore, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bolea Vasile împotriva lui Triboi Grigore cu privire la încasarea datoriei și taxei de stat, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2015, prin care s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantului termen pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat

c o n s t a t ă

La 02 septembrie 2014 Bolea Vasile a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Triboi Grigore cu privire la încasarea datoriei și taxei de stat.

În motivarea cererii de chemare în judecată Bolea Vasile a indicat că la 20 septembrie 2011 a împrumutat lui Triboi Grigore suma de 19 400 Euro până la 30 octombrie 2012.

Din suma împrumutată Triboi Grigore a restituit doar suma de 7 000 Euro, datoria rămasă fiind de 12 400 Euro.

A adresat pârâtului somație prin care a solicitat achitarea datoriei în termen de 7 zile de la data primirii, însă solicitarea a rămas fără răspuns.

Cere Bolea Vasile încasarea de la Triboi Grigore a datoriei în mărime de 12 400 Euro, taxei de stat și eşalonarea achitării taxei de stat până la finisarea examinării procesului în prima instanță (f.d. 5-6).

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 29 mai 2015 s-a încasat de la Triboi Grigore în beneficiul lui Bolea Vasile datoria în mărime de 12 385 Euro în lei conform cursului Băncii Naționale a Moldovei la data executării și taxa de stat în mărime de 3 560 lei.

S-a încasat de la Triboi Grigore în beneficiul statului cheltuieli de judecată sub formă de cheltuieli pentru achitarea taxei de stat neachitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 3 774,39 lei (f.d. 47, 50-51).

Prin mandatul din 16 aprilie 2015 avocatul Barbăneagră Sergiu a fost împuternicit de Triboi Grigore să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a contesta hotărârea judecătorească, etc. (f.d. 36, vol. I).

La 30 iunie 2015 avocatul Barbăneagră Sergiu a declarat în interesele lui Triboi Grigore apel împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 29 mai 2015, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii și scutirea de la plata taxei de stat (f.d. 53-57).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 21 octombrie 2015 a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat.

Nu a dat curs cererii de apel declarate de Triboi Grigore.

A comunicat apelantului despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat până la 02 decembrie 2015, ora 11.00.

A explicat apelantului că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate și nu va prezenta dovada de plată a taxei de stat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele va fi restituită (f.d. 80-82).

La 06 noiembrie 2015 avocatul Barbăneagră Sergiu a declarat în intresele lui Triboi Grigore recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2015, solicitând admiterea acestuia, repunerea recursului în termen, casarea încheierii și emiterea unei noi încheieri de scutire de la plata taxei de stat.

În motivarea cererii de recurs avocatul Barbăneagră Sergiu a indicat că Triboi Grigore fiind invalid și pensionar este în imposibilitate de a achita taxa de stat.

A mai invocat jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în care s-a constatat că dreptul la un tribunal este pus grav în discuție dacă taxa de stat este fixată într-un quantum excesiv, atunci când cel care intenționează să exercite calea de atac este lipsit de resurse financiare.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

În ședința de judecată din 21 octombrie 2015 avocatul Barbăneagră Sergiu în interesele lui Triboi Grigore a fost prezent (f.d. 78).

La materialele pricinii lipsesc probe care ar confirma expedierea de către Curtea de Apel Chișinău a încheierii de a nu da curs cererii de apel lui Triboi Grigore și avocatului Barbăneagră Sergiu.

Prin urmare, recursul declarat de avocatul Barbăneagră Sergiu în interesele lui Triboi Grigore la 06 noiembrie 2015 se consideră a fi depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se depune și se examinează în modul stabilit de prezentul capitol, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind argumentele recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este neîntemeiat și urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a aplicat și interpretat corect normele de drept material și procedural.

În conformitate cu art. 85 alin.(4) Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Articolul 4 alin.(1) Legea taxei de stat nr.1216-XII din 03 decembrie 1992 cu modificările și completările ulterioare, expres prevede că în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial,

de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Din sensul acestor norme de drept rezultă că instanța de judecată poate să scutească persoana fizică de plata taxei de stat, în dependență de situația ei materială, în cererea de scutire urmând a fi expuse circumstanțele care justifică solicitarea și anexate actele confirmative.

Avocatul Barbăneagră Sergiu și Triboi Grigore nu au prezentat probe pertinente și admisibile care ar confirma imposibilitatea achitării taxei de stat.

Faptul că Triboi Grigore este invalid și pensionar nu indică la situația financiară precară a acestuia și nu servește temei de anulare a încheierii contestate.

Avocatul Barbăneagră Sergiu nu a prezentat certificat care ar confirma cuantumul pensiei lui Triboi Grigore sau alte acte ce ar demonstra situația financiară precară și imposibilitatea de a achita taxa de stat.

Simpla invocare a situației materiale precare, fără a fi probată, nu poate constitui temei de scutire de la plata taxei de stat.

Or, în conformitate cu art. 118 alin. (1) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Prin urmare, în cererea de scutire a persoanei fizice urmează a fi expuse circumstanțele care justifică solicitarea și anexate actele confirmative ale acestor circumstanțe (avizul Comisiei pentru protecția socială; certificat despre mărimea salariului, pensiei sau a altor venituri; existența la întreținere a copiilor minori sau a altor persoane; informația de la organul fiscal privind existența și situația conturilor bancare deținute; informația privind mijloacele de transport, bunurile imobile pe care le are în proprietate), acte care nu au fost prezentate de avocatul Barbăneagră Sergiu în interesele lui Triboi Grigore.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În lipsa probelor menționate, instanța de apel întemeiat a respins demersul de scutire de la plata taxei de stat, nu a dat curs cererii de apel declarate de avocatul Barbăneagră Sergiu în interesele lui Triboi Grigore și a acordat ultimului termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

Criticile că prin încheierea contestată lui Triboi Grigore i se încalcă dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 alin.1 Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale sunt neîntemeiate și nu pot fi reținute.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat în mod repetat că participantul unui litigiu civil este ținut să dea dovadă de un comportament diligent în chestiunile legate de plata taxei de stat (speța Piętka c. Poloniei, hotărârea din 16 octombrie 2012, definitivă din 16 ianuarie 2013).

Pornind de la principiul respectării dreptului de acces liber la justiție, consfințit de jurisprudența CEDO, în cadrul soluționării cererilor privind acordarea facilităților la plata taxei de stat, instanțele judecătorești urmează să examineze cu minuțiozitate fiecare caz concret pentru a nu admite îngrădirea dreptului persoanei la „un tribunal”, conducându-se la soluționarea acestor cereri atât de normele dreptului național, cât și de prevederile Convenției și jurisprudenței CEDO.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel a aplicat corect normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul ca neîntemeiat și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de avocatul Barbăneagră Sergiu în interesele lui Triboi Grigore.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bolea Vasile împotriva lui Triboi Grigore cu privire la încasarea datoriei și taxei de stat.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte,

Judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Galina Stratulat

Sveatoslav Moldovan